

JÄMSTÄLLDHET: SÅ HÄR GÖR DU!

JÄMSTÄLLD ARBETSMARKNAD

WINNET
SKÅNE

JÄMSTÄLLDHET – SÅ HÄR GÖR DU!

Winnet Skåne vill stärka handlingskraften för att arbeta med jämställdhet i praktiken och bjuder därför in till en rad lunchworkshops under 2018. Luncherna är en del i Winnet Skånes arbete för jämställdhet och regional utveckling och tillväxt. På luncherna är det aktiva jämställdhetsarbetet alltid i fokus varpå luncherna har fått samlingsnamnet Jämställdhet - Så här gör du! Träffarna inleds med lunch och en presentation av en inspirerande person som är aktuellt inom området för dagens workshop. Varje deltagare bidrar med sitt perspektiv samt utbyter erfarenheter med de andra deltagarna. Winnet Skåne kallar det utveckling genom samverkan. I februari hölls en lunchworkshop med tema jämställdhet på arbetsmarknaden som en del i ett av Winnet Skånes projekt, Mångfaldskartan.

(O)JÄMSTÄLLD ARBETSMARKNAD

Det andra jämställdhetspolitiska delmålet säger att vi ska ha ekonomisk jämställdhet, och att alla oavsett kön ska ha samma möjlighet och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Winnet Skåne menar att Skånes mångfald är lösningen för tillväxt och utveckling. För att Skåne ska öka tillväxten och nå målet att bli Europas mest innovativa region måste alla grupper i samhället inkluderas och arbetsmarknaden öppnas upp för fler. För att göra det krävs en mångfald av kompetenser i samverkan, och verktyg och initiativ som skapar förändring. Workshopens utgångspunkt var att undersöka vilka åtgärder som kan bidra till att öppna upp arbetsmarknaden och leda till ökad jämställdhet. Med workshopen som verktyg ville vi titta på hur vi kan ta tillvara på de erfarenheter som finns i Skåne för att säkra kompetensförsörjningen och arbeta konkret för förändring.

MAKT OCH NORMER I ARBETSLIVET

Arbetsmarknaden är könssegregerad, vilket innebär att kvinnor och män i stor utsträckning arbetar inom olika branscher och inom olika sektorer. Genom en utveckling där kvinnor har breddat sina yrkesval har könsobalansen på arbetsmarknaden minskat i viss grad sedan nittiotalet. En liknande utveckling har inte skett på samma sätt för män. Att arbetsmarknaden är könssegregerad ger ojämställda konsekvenser på flera av samhällets områden, ett exempel är att kvinnor löper större risk att drabbas av arbetsrelaterad ohälsa.¹ För att nå det jämställdhetspolitiska delmålet om ekonomisk jämställdhet och möjligheten att utvecklas och försörja sig, är tillgång till arbete väsentlig. Trots många år av arbete för ökad jämställdhet i arbetslivet i Sverige har vi inte nått målet och fördelningen av den ekonomiska och den politiska makten är fortfarande ojämställd. Kvinnodominerade yrken ger fortfarande generellt sett lägre löner, innebär ofta sämre arbetsvillkor och erhålls lägre status.²

Kön står inte ensamt som förklaring för människors förutsättningar i arbetslivet. När vi arbetar för jämställdhet är det viktigt att ha förståelse för att gruppen kvinnor och gruppen män inte är två homogena kategorier. Trots att män som grupp har mer makt och inflytande på flera av samhällets olika områden har inte alla män mer makt än alla kvinnor. Andra maktordningar som exempelvis etnicitet, ålder och socioekonomisk bakgrund påverkar också en persons makt att påverka samhället, sitt liv och möjligheten att få arbete och utvecklas i arbetsli-

1. SOU 2014:81, Gonäs 2005, 2. SOU 2004:43,
3. Lykke 2003, de los Reyes & Mulinari 2005.

HUR PÅVERKAR KÖN OCH BAKGRUND ARBETSMARKNADEN I SKÅNE?

I Skåne är arbetslösheten bland ungdomar och utrikesfödda hög, och regionen har lägst sysselsättningsgrad i Sverige.⁴ Mellan år 2009 och 2020 beräknas den totala efterfrågan på arbetskraft i Skåne öka med nästan 44 000 personer.⁵ Därmed finns det en utmaning i att lyckas matcha tillgång med efterfrågan och lyckas säkerställa kompetensförsörjningen på lång sikt. Winnet Skåne och Region Skånes Mångfaldskartläggning från 2017 har tagit fram statistik som visar att kön och bakgrund har stor betydelse för människors förutsättningar på arbetsmarknaden i Skåne. Statistiken visar flera paradoxer, som exempelvis att kvinnor med utländsk bakgrund i minst utsträckning förvärvsarbetar och sitter på maktpositioner i arbetslivet trots att de i högst utsträckning har eftergymnasial utbildning. Däremot tjänar män med svensk bakgrund mest, är chefer och förvärvsarbetar i störst utsträckning trots att de har eftergymnasial utbildning i lägst utsträckning. Statistiken visar att gruppen kvinnor med svensk bakgrund har fördelar både gentemot gruppen kvinnor med utländsk bakgrund och gruppen män med utländsk bakgrund.⁶

FÖRETAGANDE

Tittar vi på företagandet i Skåne kan vi se att utrikesfödda företagare oftare driver företag i yrken med låga kvalifikationskrav trots en högre utbildning än personer i samma yrke med svensk bakgrund.⁷ Oftare är dessa företag arbetsintensiva snarare än kapitalintensiva.⁸

4. Region Skåne 2016, 5. Region Skåne/Näringsliv Skåne 2012, 6. Mångfald i Skåne 2017, 7. Gullberg Brännström 2012, 8. Aldén, 2014

PRIVAT OCH OFFENTLIG SEKTOR

I Skåne arbetar en majoritet av både kvinnor och män inom den privata sektorn, däremot är män kraftigt underrepresenterade inom den offentliga sektorn. Könsobalansen i olika branscher och sektorer är en förklaring till det, exempelvis finns ofta starkt kvinnodominerade yrken inom offentlig sektor, vård- och omsorgssektorn är ett exempel. Samtidigt finns ofta mansdominerade branscher inom den privata sektorn. Mångfaldskartläggningen visar att kön är en betydelsefull faktor för i vilken sektor Skånes befolkning arbetar, medan skillnaderna beroende på nationell bakgrund är mindre. I Skåne har nästan hälften av alla kvinnor med svensk bakgrund sin sysselsättning inom offentlig sektor och i gruppen kvinnor med utländsk bakgrund är det en nästan lika stor andel. Bland män med svensk och utländsk bakgrund är det däremot endast ca en femtedel som har sin sysselsättning inom offentlig sektor.⁹

CHEFSPOSITIONER

När vi tittar på ledande positioner i Skåne visar Mångfaldskartläggningen att både kön och bakgrund är betydande påverkansfaktorer. Det är främst män med svensk bakgrund som sitter på maktpositioner i arbetslivet i Skåne. Och kvinnor med utländsk bakgrund har chefsyrken i minst utsträckning. Bland kvinnor med svensk bakgrund och män med utländsk bakgrund är det en lika stor andel i vardera gruppen som har ett chefsyrke.¹⁰

LUNCHWORKSHOPEN

Till lunchworkshopen hade Winnet Skåne bjudit in Balqis Khattab som är grundare av Möllans Basement i Malmö. Balqis höll i en mycket uppskattad föreläsning om hennes arbete och erfarenheter, vilken fick deltagarna att stanna kvar långt efter att workshopen var slut för att fortsätta ställa frågor. Genom föreläsningen visade Balqis på flera konkreta exempel på hur vi praktiskt kan jobba för en ökad jämställdhet och integration på Skånes arbetsmarknad.

Balqis har länge varit aktiv i Tjejer i förening i Rosengård och engagerat sig runt om i Malmö för att ge en röst åt unga.

Möllans Basement är öppet för ungdomar i hela Malmö som vill få hjälp med att öka sina chanser till jobb. Det kan handla om att skriva CV, utöka sina nätverk, eller annan livskunskap som Balqis kallar det. Balqis erbjuder sitt stora kontaktnät till ungdomarna och ett framgångsrikt arbetssätt är att hon kopplar ihop de med myndighetspersoner. Exempelvis kontaktade hon gränspolisen och fick de att anställa flera av ungdomarna. Balqis arbete skapar chanser till sysselsättning och integration. Flera av ungdomarna från Möllans Basement har idag fått jobb eller börjat studera. Balqis är en entreprenör och vill fortsätta utveckla sina idéer för att lösa samhällsutmaningar. Därför startar hon nu Moderna Gymnasiet, en entreprenörsskola där hållbar utveckling, företagsamhet och praktik är hörnstenarna.

Läs mer om [Möllans Basement här.](#)

Läs mer om [Moderna Gymnasiet här.](#)

WINNET SKÅNE

Winnet Skåne är en nod för jämställd regional utveckling och kunskap. Winnet Skåne är en kunskapsorganisation som samlar lokala nätverk och föreningar för att stärka samverkan och öppna upp för fler möjligheter till jämställdhetsarbete i Skåne. Winnet Skåne vill främja en jämställd regional utveckling och tillväxt genom att påverka och förändra attityder till, kunskaper om och strukturer för jämställdhet. Winnet Skånes arbete sker genom kunskapshöjande insatser, samverkan och praktiskt förändringsarbete.

VEM ÄR WINNET SKÅNE TILL FÖR?

- ◇ Winnet Skåne skapar möjligheter till erfarenhetsutbyte mellan våra medlemsföreningar och deras medlemmar. Winnet Skåne stärker samverkan och öppnar upp för fler möjligheter genom jämställdhetsarbete.
- ◇ Winnet Skåne är en projektpartner som samarbetar med en mångfald av parter och stödmedlemmar för att dela kunskap, skapa lika villkor och påverka förutsättningarna för en jämställd regional utveckling och tillväxt. Winnet Skåne säkrar jämställdhetsperspektivet och hjälper andra aktörer att göra skillnad. Tillsammans skapar vi handlingskraft för att genomföra åtgärder som främjar och utvecklar jämställdheten i Skåne.

VILL DU VETA MER OM
WINNET SKÅNES VERKSAMHET?
BESÖK WWW.WINNETSKANE.SE

Winnet Skåne arbetar tillsammans med andra aktörer för att öka intresset, engagemanget och kunskaperna för jämställd regional utveckling och tillväxt. Vår metod är påverkan genom samverkan.

www.winnetskane.se

[Facebook.com/WinnetSkane](https://www.facebook.com/WinnetSkane)

Jämställdhet - så här gör du! är en del av Winnet Skånes arbete för jämställd regional utveckling och tillväxt. Projektet finansieras av Region Skåne.